

Мета: ознайомити учнів з особливостями природи Африки; розвивати просторову уяву, вміння працювати із картою півкуль; вчити складати розповіді про природу материків, виступати перед класом з підготовленою інформацією; виховувати пізнавальний інтерес, повагу до природи планети Земля.

Обладнання: атласи, підручники, фізична карта півкуль, глобуси.

Тип уроку: вивчення нового матеріалу.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

I. Хвилинка спостереження

1. За неживою природою:

- Яка тривалість дня і ночі в цю пору? (Ніч довга, але починає збільшуватися день);
- Який сьогодні стан неба?
- Чи був вітер, коли ви йшли у школу? Який його напрям? (сильний вітер, північний напрям)
- Чи виглядає з-за хмар сонце?
- Яка температура повітря? (-8-9 градусів)
- Що сьогодні ви помітили цікавого? (не спостерігається випадання снігу)

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ

Гра «Так чи ні?»

Рослинний і тваринний світ Євразії різноманітний. **Так чи ні?**

- На півночі Євразії поширені білі ведмеді. **Так чи ні?**
- У лісах Євразії ростуть фікуси, пальми, хлібне дерево. **Так чи ні?**
- У Євразії не живуть крокодили і носороги. **Так чи ні?**
- У Євразії мешкають лисиця, заєць-русак, вовк, лось, дика свиня. **Так чи ні?**
- У Євразії немає хвойних лісів. **Так чи ні?**
- У Євразії живуть слони, тигри, антилопи, мавпи. **Так чи ні?**
- У Євразії росте дуб, бук, ясен, клен. **Так чи ні?**

А зараз ми перейдемо до вивчення нового материка, але якого? Ви дізнаєтесь, прослухавши мелодію і вірш.

Читання вірша

Материк цей цікавий, мов казка.

Є куточки — справжнісінький рай!

Любий друже, дізнайся, будь ласка,

Все про Африку, часу не гай!

Т. Рубан

Приєм «Викликай асоціацію»

Учитель пропонує кожному з учнів висловити ті асоціації, які виникли в них при слові «Африка» (спека, сухість, пустеля, слон тощо).

Учитель наголошує на тому, що подібна робота буде проведена після вивчення всієї теми й учні переконуються, наскільки більш складними й доскональшими стануть їх асоціації.

III. Оголошення теми і мети уроку:

Сьогодні на уроці ви дізнаєтесь про географічне розташування Африки та її природні умови.

Я пропоную вам вирушити в подорож до цього материка. Але виберіть будь-ласка транспорт, який допоможе нам якнайшвидше дістатися до Африки із Євразії. Поясніть свій вибір. (велосипед, літак, автомобіль, корабель)

IV. Вивчення нового матеріалу.

Пояснення по карті.

— Африка — другий за розміром материк на Землі. Він весь лежить у жаркому поясі. Назва материка походить від латинської «африкус» — безморозний, той, який не знає холоду. Тут є пекучі пустелі, густі тропічні ліси і вкриті травою рівнини.

Так, як і Євразія, Африка міститься у західній і східній півкулях. Через ці два материки проходить початковий меридіан, який ділить Землю на західну і східну півкулі. Африка — материк, поділений екватором навпіл і знаходиться у північній та південній півкулях.

Омивається Атлантичним океаном на заході, Індійським на південному сході, на півночі Середземним морем, на північному сході Червоним морем.

Африка — найспекотніший материк на Землі. На більшій частині материка цілий рік літо. Узбережжя Африки має рівні береги, у них мало заток. Найбільшим островом біля берегів Африки є Мадагаскар.

1. Розповідь учня про острів.

Мадагаскар — один з найбільших на Землі островів. Там багато тепла і вологи. Ананаси, банани, лимони, апельсини дозрівають цілий рік. У лісах Мадагаскару багато цікавих і цінних порід, а саме — бамбук, баобаб, кокосова пальма.

2. Вчитель: Пригадайте, що ви знаєте про мешканців цього острова із популярного мультфільму Мадагаскар. (жираф, бегемот, лев, зебра, лемур).

3. Самостійна робота з підручником ст.96-97 по групах.

- Інформація про рельєф материка,
- Водойми материка екваторіальної частини,
- Водойма пустельних областей Африки (Ніл)
- Ґрунти
- Корисні копалини.
- Представлення інформації.

4. Фізхвилинка.

5. Робота в парах. Порівняти візитівки Африки і Євразії. Ст. 190. Чим ці материки схожі і чим відрізняються. Атлас ст. 5

Спільне - мають велику площу, мають острови.

Відмінне — розташовані у різних півкулях, різні клімати.

6. Прочитайте і запам'ятайте висновки у рубриці Сторінками книги важливих природничих знань.

V. Узагальнення і систематизація знань.

1. Робота з таблицею. (На дошці). Давайте закріпимо отримані знання і заповнимо таблицю.

Материк	Гори	Ріки	Озера	Пустелі	Головні особл
Африка	Кіліманджаро	Ніл	+	Сахара	Найжаркіший

2. Гра Вірю-не вірю.

Чи вірите ви в те, що?..

- Африка — материк, поділений меридіаном навпіл. (Екватором)
- В Африці сонце весь рік гріє дужче, ніж у нас в Україні у найспекотніші дні липня або серпня. (вірю)
- Африка — найбільший за площею материк. (ні)
- Африка розташована у всіх півкулях. (так)
- На півночі Африку омиває Чорне море. (ні)
- По обидва боки від екватора простягаються степи Африки. (Ліси)

VI. Підсумок, рефлексія.

Гра 5 речень.

Сформулюйте засвоєні знання у 5 реченнях. Кілька учнів.

Чи сподобалося вам подорожувати материком?

Домашнє завдання.

Пропоную вам дослідити краще цей материк, виконавши завдання на вибір, ст. 97.